

FAKULTA FILOZOFICKÁ
ZÁPADOČESKÉ
UNIVERZITY
V PLZNI

Katedra filozofie

PROTOKOL O HODNOCENÍ PRÁCE

Práce (co se nehodí, škrtněte): diplomová / ~~bakalářská~~

Posudek (co se nehodí, škrtněte): vedoucího / ~~oponenta~~

Práci hodnotil(a) (u externích hodnotitelů uveďte též adresu a funkci ve firmě): PhDr. Miloš Ševčík, Ph.D.

Práci předložil(a): Bc. Petr Brož

Název práce: Interpretace Hegelovy teze o minulostním charakteru umění

1. CÍL PRÁCE (uveďte, do jaké míry byl naplněn):

Deklarovaným cílem diplomové práce kolegy Petra Brože bylo srovnání několika významných interpretací Hegelovy teze o minulém rázu umění, konkrétně interpretace Heideggerovy, Patočkovy, a Gadamerovy. K tomuto cíli se autor práce však vlastně nedostává. Obsáhle se věnuje představení samotného Hegela, jeho filozofie a estetiky, dále obdobně podrobně pojednává o Patočkovi. Závěrečná kapitola tematizující tři různé interpretace Hegelovy teze o minulém rázu umění však vyznívá poněkud naprázdno. Žádná z těchto interpretací není sledována do hloubky, nejsou skutečně zkoumány příbuznosti a rozdíly mezi těmito interpretacemi. Právě závěrečná kapitola diplomové práce je navíc poznamenána řadou nedorozumění, nežádoucích zkratek a zjednodušení. Cíl práce byl tedy splněn jen částečně.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.):

Je nepochybné, že téma, které si kolega Brož vybral ke zpracování ve své diplomové práci, je mimořádně náročné. I částečné zpracování estetických názorů Hegela a Patočky svou obtížností překračuje záměry obvyklých diplomových tezí. Z tohoto důvodu si autor diplomové práce svou úlohu průběžně zjednodušuje masivním využíváním sekundární literatury. Kolega Brož si neuvědomuje, že jednotlivé texty sekundární literatury přistupují k primárním textům z odlišných pozic, které jsou často obtížně slučitelné navzájem. Platnost vyjádření autorů sekundární literatury navíc kolega Brož v řadě případů ani neověřuje vlastním čtením literatury primární. Pasáže věnované Hegelovi a Patočkovi sice na některých místech vyvolávají určité pochybnosti o hloubce skutečného porozumění probíraným aspektům názorů těchto autorů, jsou však celkově uspokojivé. Problém s porozuměním nesnadným filozofickým názorům se naplno projeví zejména v pasáži věnované Heideggerovi. Způsob zasazení Heideggerových názorů na povahu uměleckého díla ze „Zrození uměleckého díla“ do textu diplomové práce je kusý a vlastně nesrozumitelný. Zcela chybí přiblížení významu základních termínů, které Heidegger používá, směřování Heideggerových úvah týkající se vztahu tradičního a moderního umění není ani načrtnuto a k samotnému problému Heideggerovy interpretace Hegelovy teze o minulém rázu umění se autor diplomové práce vlastně nevyjadřuje. Připomínám, že závěrečné pasáže „Zrození uměleckého díla“ se právě tomuto tématu explicitně věnují. Celá pasáž věnovaná Heideggerovi působí dojmem, že autor diplomové práce prostě jen chtěl jistým způsobem splnit předsevzatou povinnost a k Heideggerovi se nějakým způsobem vyslovit, zcela však rezignoval na souvislost s hlavním tématem práce. Obdobně by se dala charakterizovat i pasáž věnovaná Gadamerovi. Řadu nevysvětlených a sporných vyjádření však obsahují i ty pasáže, kterou jsou věnovány rozboru Patočkovy interpretace Hegelovy teze o minulém rázu umění.

Celkově se zdá, že kolega Brož se příliš věnoval podružnostem (biografické údaje o Hegelovi a Patočkovi, poměrně obsírné zasazení do kontextu Hegelovy a Patočkovy filozofie) a nezbylo mu dosti sil na zvládnutí

hlavního úkolu. Dobře zpracované části diplomové práce dosvědčují autorovi schopnosti, zdá se tedy, že daný úkol by byl – v případě jiného rozvrhu práce – zvladatelný.

Dodávám však také, že stylistická úroveň textu není příliš vysoká. Na řadě míst tyto nedokonalosti působí velmi rušivě.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.):

Po formální stránce považuji diplomovou práci za vyhovující.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.):

Diplomová práce kolegy Brože představuje z mého hlediska nenaplněnou možnost. Oceňuji odvahu autora vyrovnat se s mimořádně složitými filozofickými koncepcemi a pokusit se i naznačit vztah mezi nimi. Zdá se však, že autor do tohoto pole vstupuje přece jen poněkud nerozvážně, bez dostatečné přípravy, bez vlastní rozsáhlé a důkladné četby zpracovávaných autorů. Některé pasáže diplomové práce však upozorňují na autorův potenciál, domnívám se, že se zvýšeným úsilím by mohl zvolený úkol zvládnout na vyšší úrovni. Předložené diplomové práci však zejména chybí zřejmý záměr, ke kterému by směřovala. O tom svědčí zejména závěrečné pasáže práce, není jasné, proč jsou vedle Patočkovy interpretace Hegelovy teze o minulém rázu umění uváděny i názory Heideggerovy i Gadamarovy. Srovnání mezi názory Patočky, Gadamera a Heideggera je vlastně zcela vynecháno. Zejména prezentace názorů Heideggerových je zatížena některými závažnými nedorozuměními či neuspokojivě kusými vyjádřeními. Celkově se tedy diplomová práce jeví jako zřetězení několika drobnějších textů různého zaměření, přičemž provázanost mezi nimi je jen slabě naznačena.

Nechci však vyvolat dojem, že předložená práce je zcela neúspěšná a špatná. I závěrečná kapitola práce obsahuje některé pasáže psané s porozuměním, které vyvstalo na základě samostatného studia relevantních textů. Problémem práce je její kolísavá úroveň, neucelenost a přinejmenším částečné minuty se cílem.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

Prosím o vysvětlení následující pasáže ze strany 45: „*Oproti vědě a jejímu „vědoucímu myšlení“ (Heideggerově fenomenologii) je básnivě umění (umění celkově) schopno na jsoucnech respektovat jejich otevřenost (kterou nelze zachytit teoretickým popisem) a proto představuje zcela privilegovaný přístup k pravdě.*“ Znamená to, že Heideggerova filozofie je svým charakterem příbuzná moderní vědě?

Odkud autor diplomové práce načerpal oporu pro následující tvrzení ze strany 45: „*Heidegger přijímá Hegelovu periodizaci umění, avšak nesouhlasí s jeho závěrem, že nejvyšší cíl umění byl již naplněn a náleží tak minulosti. Dle Heideggera totiž umění stále aktivně sehrává podstatnou a přední úlohu v kultuře (jako sehrávalo i v minulosti a i nadále bude sehrávat v celém průběhu dějin), a to zvláště jako prostředek dosažení a vykazování pravdy.*“ Jaká je podle Heideggera situace umění v současnosti (ve 20. století)?

Závěrečná část práce ale obsahuje i některá další nepřesná, zavádějící, či přímo chybná vyjádření. Část z nich se týká i interpretace Patočkových úvah. Na straně 49 se uvádí toto: „*Moderní doba je tedy podle Patočky značně zaměřena na vědeckost, vzdělanost a intelektualitu, a s tím zároveň také na technologický a výrobní vývoj, který spočívá v kapitalistickém uspořádání společnosti, v neustálém koloběhu hromadění bohatství.*“ Jakým způsobem v tomto kontextu chápat uváděnou vzdělanost? Co je koloběh hromadění bohatství?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (výborně, velmi dobře, dobře, nevyhově):

Dobře.

Datum: 18. 5. 2019

Podpis:

